

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 590/2020-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. PaedDr. Antonom Kušnírom, Jána Reka 13, Žilina, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 48 Tp 38/2020 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 45/2020 a jeho uznesením zo 4. augusta 2020, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. septembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]

4. Následne bol sťažovateľ rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 48 Tp 38/2020 z 31. mája 2020 podľa § 71 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku vzatý do opätovnej kolúznej väzby, a to v totožnom trestnom konaní (ČVS: PPZ-159/NKA-ST1-2019), v ktorom už skôr vykonával prvotnú kolúznu väzbu, keďže z dokazovania vykonaného v prípravnom konaní vyplynulo, že ovplyvňoval svedkyňu [REDAKOVANÉ] tým spôsobom, že ju 25. mája 2020 osobne navštívil, pričom jej ukazoval na svojom mobilnom telefóne výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] z 20. mája 2020. Na predmetnom stretnutí mal sťažovateľ zároveň výslovne poprosiť svedkyňu [REDAKOVANÉ] či by táto nemohla pri svojom ďalšom výsluchu uviesť, že svedkyňa [REDAKOVANÉ] oznámila až po novom roku 2020, že na účely podania žiadosti o hypotekárny úver je potrebné zúžiť bezpodielové spoluvlastníctvo manželov [REDAKOVANÉ] formou notárskej zápisnice, keďže by mu to v rámci dokazovania v jeho trestnej veci pomohlo. Proti uzneseniu o vzatí sťažovateľa do opätovnej kolúznej väzby bola 31. mája 2020 priamo ním do zápisnice zahlásená sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd (nenapadnutým) uznesením sp. zn. 3 Tpo 39/2020 z 23. júna 2020 tak, že ju ako nedôvodnú zamietol (ďalej len „rozhodnutie o vzatí sťažovateľa do opätovnej kolúznej väzby“).

5. Ešte pred rozhodnutím krajského súdu o vzatí sťažovateľa do opätovnej kolúznej väzby uvedeným v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia podal sťažovateľ 18. júna 2020 podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Po nevyhovení žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo strany dozorového prokurátora bola táto spolu s vyšetrovacím spisom predložená na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie okresného súdu. Sudca pre prípravné konanie uznesením okresného súdu sp. zn. 48 Tp 38/2020 z 9. júla 2020 zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby s odôvodnením, že dôvody jeho opätovnej kolúznej väzby sú naďalej dané, pričom zároveň väzbu sťažovateľa nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka (ďalej len „rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby“). Keďže predmetné uznesenie okresného súdu bolo zo strany sťažovateľa napadnuté sťažnosťou, rozhodol o nej krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju ako nedôvodnú zamietol.

6. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namieta, že okresný súd rozhodol o jeho vzatí do prvotnej kolúznej väzby, berúc do úvahy dôkazy získané z obrazovo-zvukových záznamov získaných na základe príkazu okresného súdu sp. zn. OSŽA-V-37-1/2019 zo 14. februára 2019 (ďalej len „príkaz“), a to konkrétne zo záznamov z dvoch porád sťažovateľa s [REDAKOVANÉ] realizovaných v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] 26. februára 2019 a 22. marca 2019. Sťažovateľ je presvedčený, že predmetné obrazovo-zvukové záznamy nemohli slúžiť ako dôkaz na účely jeho vzatia do prvotnej kolúznej väzby, keďže (i) zachytávali obsah porady obhajcu s klientom ([REDAKOVANÉ]), a preto mali byť ihneď po zistení týchto skutočností podľa § 114 ods. 4 Trestného poriadku zničené, (ii) boli získané nezákonným spôsobom, keď výkon porady sťažovateľa ako advokátskeho koncipienta s klientom ([REDAKOVANÉ]) v trestnom konaní vedenom pre obzvlášť závažný zločin nemal byť zo strany príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže sťažovateľovi umožnený, keďže to odporuje § 36 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, (iii) pred rozhodnutím okresného súdu o vzatí sťažovateľa do prvotnej kolúznej veci neboli obhajobe k nahliadnutiu predložené všetky prepisy zo získaných obrazovo-zvukových záznamov, čím malo dôjsť k závažnému porušeniu práva na obhajobu. Z dosiaľ uvedených dôvodov je podľa názoru sťažovateľa daná nezákonnosť príkazu, ako aj samotného výkonu získania obrazovo-zvukových záznamov, čím je determinovaná nezákonnosť všetkých doterajších rozhodnutí o väzbe sťažovateľa.

7. Z pohľadu splnenia materiálnych podmienok väzby sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namieta nepreukázanie naplnenia subjektívnej stránky stíhaných trestných činov, keďže podľa jeho názoru nie je preukázané, aby to bol práve on, kto umiestnil okrúhlu pečiatku mesta [REDAKOVANÉ] na falošné splnomocnenie slúžiace pre zúženie bezpodielového spoluvlastníctva manželov [REDAKOVANÉ]. K dôvodnosti svojho trestného stíhania ďalej sťažovateľ namieta, že svedkyňa [REDAKOVANÉ] vo vzťahu k jeho osobe zmenila svoju výpoveď až pod vplyvom procesného postupu, ktorý spočíval vo vydaní uznesenia podľa § 218 Trestného poriadku prokurátorom a ktorým došlo k podmiennečnému zastaveniu trestného stíhania proti jej osobe ako spolupracujúcej obvinenej. Prokurátor zároveň odmietol vo vzťahu k svedkyňi [REDAKOVANÉ] v prípravnom konaní vykonať znalecké dokazovanie

potvrdzujúce mieru jej vierohodnosti. Vo vzťahu k rozhodovaniu okresného súdu a krajského súdu o žiadosti o prepustenie z väzby sťažovateľ uvádza, že okresný súd, ako aj krajský súd napadnutým uznesením rozhodli bez toho, aby vyšetrovací spis obsahoval podanie, záznam o odstúpení podnetu pre podozrenie zo spáchania trestného činu krivej výpovede zo strany svedkyne [REDAKOVANÉ] vecne a miestne príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd aj krajský súd rozhodovali o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu bez zohľadnenia tohto dôležitého dôkazu, ktorý bol zo strany dozorového prokurátora zamlčaný, pričom sťažovateľ sa o jeho existencii mal dozvedieť až pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu 3. septembra 2020. Zatajené skutočnosti týkajúce sa vierohodnosti svedkyne [REDAKOVANÉ] zo strany dozorového prokurátora tak podľa názoru sťažovateľa úplne negujú materiálne podmienky jeho väzby.

8. Sťažovateľ vo vzťahu k rozhodnutiu o jeho opätovnej kolúznej väzbe ďalej uvádza, že svedkyňa [REDAKOVANÉ] mala pred vyšetrovateľom o jeho kolúznom konaní vypovedať 28. mája 2020, pričom obhajca sťažovateľa bol o tomto procesnom úkone vyrozumiený emailom 27. mája 2020. Z tohto dôvodu sa na výsluchu svedkyne [REDAKOVANÉ] 28. mája 2020 obhajca sťažovateľa nezúčastnil.

9. Vyplývajúc z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh, je primárnou námietkou sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu skutočnosť, že sťažovateľ pred týmto rozhodnutím disponoval vedomosťou, že v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 2 Tpo 1/2019 (väzobné rozhodovanie v trestnej veci [REDAKOVANÉ] odlišné od väzobného rozhodovania sťažovateľa) rozhodoval senát zložený z predsedníčky senátu JUDr. Kyselovej ako predsedníčky krajského súdu a členov senátu JUDr. Malatkej a JUDr. Mazúcha. Práve predmetné väzobné rozhodovanie týkajúce sa [REDAKOVANÉ] bolo predmetom výsluchov sťažovateľa pred vyšetrovateľom v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-179/NKA-ST2-2020, a to v rámci objasňovania skutkov týkajúcich sa tzv. justičnej korupcie na žilinských súdoch, pričom v týchto súvislostiach došlo aj k zadržaniu JUDr. Kyselovej ako predsedníčky krajského súdu 14. septembra 2020. Sťažovateľovi bolo v tomto trestnom konaní podľa § 205 Trestného poriadku 10. mája 2020 dočasne odložené vznesenie obvinenia z dôvodu objasňovania tejto trestnej činnosti, o čom vyšetrovateľ

urobil záznam do vyšetrovacieho spisu v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-179/NKA-ST2-2020.

10. Na základe uvedených skutočností vzniesol sťažovateľ pred sudcom pre prípravné konanie okresného súdu rozhodujúcim o jeho žiadosti o prepustenie z väzby 9. júla 2020 podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku námietku zaujatosti, a to proti všetkým sudcom krajského súdu. Predmetnú námietku odôvodňoval tým, že (i) všetci sudcovia krajského súdu sú v priamej riadiacej pôsobnosti predsedníčky tohto súdu JUDr. Kyselovej, proti ktorej sťažovateľ vypovedal v rámci objasňovania skutkov týkajúcich sa tzv. justičnej korupcie na žilinských súdoch v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-179/NKA-ST2-2020, (ii) v konaní vedenom krajským súdom sp. zn. 2 Tpo 1/2019 (väzobné rozhodovanie v trestnej veci [REDAKOVANÉ]) bol jedným z členov senátu JUDr. Mazúch, ktorý bol členom senátu aj v prípade vydania sťažovateľom napadnutého uznesenia krajského súdu, pričom svedectvo sťažovateľa v rámci objasňovania skutkov týkajúcich sa tzv. justičnej korupcie na žilinských súdoch v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-179/NKA-ST2-2020 môže mať dosah aj na tohto sudcu krajského súdu.

11. Sudca pre prípravné konanie okresného súdu o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom 9. júla 2020 proti všetkým sudcom krajského súdu nerozhodoval, keďže, ako z odôvodnenia jeho rozhodnutia z totožného dátumu vyplýva, podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku nebol o tejto námietke oprávnený rozhodnúť, lebo dôvody tejto námietky zaujatosti sa netýkali jeho osoby (s. 12 odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby). Následne 29. júla 2020 krajský súd eskortoval sťažovateľa na informatívny výsluch týkajúci sa rozporov v písomných podaniach a ústnych prednesoch týkajúcich sa ním vznesenej námietky zaujatosti. Krajský súd uskutočnil informatívny výsluch sťažovateľa bez prítomnosti jeho obhajcu, keďže podľa názoru krajského súdu nešlo o procesný úkon v trestnom konaní. Sťažovateľ neprítomnosť svojho obhajcu na predmetnom informatívnom výsluchu namieta aj v podanej ústavnej sťažnosti. Po vykonaní informatívneho výsluchu krajský súd 4. augusta 2020 rozhodol napadnutým uznesením o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa podanej proti rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby, pričom

o námietke zaujatosti vznesenej proti všetkým sudcom krajského súdu tento podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekonal, keďže nebola vznesená bezodkladne po tom, čo sa sťažovateľ o dôvodoch vylúčenia dozvedel. Uvedenú skutočnosť krajský súd sťažovateľovi odôvodnil nielen v rámci odôvodnenia napadnutého uznesenia, ale aj zaslaním zápisnice o neverejnom zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 4. augusta 2020.

12. Zo zápisnice o neverejnom zasadnutí senátu krajského súdu zo 4. augusta 2020 rovnako vyplýva, že krajský súd odstúpi spis na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky podľa § 23 Trestného poriadku až po tom, čo bude disponovať vyjadreniami všetkých svojich sudcov k sťažovateľom vznesenej námietke zaujatosti. Keďže k tomu nedošlo až do času podania ústavnej sťažnosti, podľa názoru sťažovateľa dochádza v jeho väzobnej veci k neodôvodneným priet'ahom. Sťažovateľ rovnako spochybňuje záver krajského súdu, ktorý jeho námietku zaujatosti proti všetkým sudcom krajského súdu posúdil v intenciách § 32 ods. 6 Trestného poriadku s poukazom na § 31 ods. 5 Trestného poriadku, keďže je naďalej presvedčený, že námietka zaujatosti bola z jeho strany vznesená bezodkladne po tom, čo sa o dôvodoch vylúčenia dozvedel, a preto o nej krajský súd konať mal.

13. Sťažovateľ preto navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol: *„Právo sťažovateľa ██████████ v konaniach vedených na Okresnom súde Žilina a jeho postupom konaní pod sp. zn.: 48Tp/38/2020 a v konaní vedenom na Krajskom súde Žilina a jeho uznesením v tomto konaní pod sp.zn. 3Tpo/39/2020- 40, zo dňa 04.08.2020, doručeným obhajcovi sťažovateľa dňa 17.08.2020 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, na súdnu a inú ochranu, vyplývajúce z čl. 46 ods.1, ods.2 v spojení s ust. čl. 17, ods. 2 prvá veta, ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 6, ods. 1, ods. 2, čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, bolo porušené. Ústavný súd ruší Uznesenie Krajského súdu v konaní vedenom pod spisovou značkou 3Tpo/39/2020- 40, zo dňa 04.08.2020. Porušovateľ základného práva - Krajský súd v Žiline, je povinný sťažovateľovi nahradiť nemajetkovú ujmu vo výške 3.000 Eur na účet sťažovateľa. Porušovateľ základného práva - Krajský súd v Žiline je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 562,86 Eur na bankový účet advokáta Mgr. Dr.*

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

18. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

19. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

20. Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

21. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

22. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

23. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným

zákonem, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

24. Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, považuje sa za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

25. Podľa čl. 7 ods. 1 dohovoru nikoho nemožno uznať za vinného zo spáchania trestného činu na základe skutku alebo opomenutia, ktoré v čase jeho spáchania nie je považované podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva za trestný čin. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.

26. Podľa § 31 ods. 5 prvej vety Trestného poriadku námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia.

27. Podľa § 32 ods. 3 prvej vety Trestného poriadku o vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa odseku 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú.

28. Podľa § 32 ods. 6 časti pred bodkočiarkou Trestného poriadku o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná.

29. Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

30. Podľa § 71 ods. 3 Trestného poriadku ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby, ak a) je na úteku alebo sa skrýva, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, nezdržiava sa na adrese, ktorú uviedol orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu, nepreberá zásielky alebo nerešpektuje príkazy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu, alebo inak vedome marí vykonávanie nariadených úkonov, b) pôsobí na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak marí objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, c) pokračuje v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil, d) bol prepustený z väzby preto, že nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a sú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú niektorý z dôvodov väzby podľa odseku 1, e) je obvinený pre ďalší úmyselný trestný čin, ktorý mal byť spáchaný po prepustení z väzby, alebo f) ide o väzbu podľa odseku 2.

31. Podľa § 72 ods. 1 Trestného poriadku sa rozhodnutím o väzbe rozumie rozhodnutie o a) vzatí alebo nevzatí obvineného do väzby; za rozhodnutie o nevzatí do väzby sa považuje aj rozhodnutie o ponechaní obvineného na slobode pri nahradení väzby, b) prepustení z väzby a o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby; za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby, c) zmene dôvodov väzby obvineného, d) návrhu na predĺženie lehoty väzby obvineného, e) ponechaní obvineného vo väzbe alebo predĺžení celkovej lehoty väzby v trestnom konaní, f) prepustení zatknutého

obvineného na slobodu; za takéto rozhodnutie sa považuje aj rozhodnutie o ponechaní obvineného na slobode pri nahradení väzby.

32. Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom a jeho závery

33. V prvom rade je potrebné uviesť, že ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia (petit), v ktorom sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzuje rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Rozsah prieskumu ústavného súdu je tak v zásade vymedzený definovaním namietaného právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu a vymedzením základných práv a slobôd, ktoré ním mali byť porušené.

34. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáhal v petite svojej ústavnej sťažnosti a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). To platí o to viac, keď je sťažovateľ kvalifikovane právne zastúpený advokátom ako v tomto konkrétnom prípade (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že text uvedený mimo petitu sa pokladá iba za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorou však jej petit nie je možné doplniť (I. ÚS 316/09, I. ÚS 8/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011).

35. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že v podanej ústavnej sťažnosti je jej petit jednoznačne formulovaný a oddelený od jej ostatných častí. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti namietal postup okresného súdu a taktiež postup a napadnuté uznesenie krajského súdu týkajúce sa výlučne jeho žiadosti o prepustenie z opätovnej kolúznej väzby, avšak zároveň v odôvodnení svojej ústavnej sťažnosti poukazoval aj na rozhodnutia a priebeh konania všeobecných súdov týkajúcich sa jeho prvotnej kolúznej väzby. V uvádzaných súvislostiach je potrebné uzavrieť, že predmetom prieskumu pred ústavným súdom bol výlučne postup okresného súdu a taktiež postup a napadnuté uznesenie krajského súdu, výsledkom ktorých bolo právoplatné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z opätovnej kolúznej väzby na slobodu, keďže práve takýto rozsah prieskumu pred ústavným súdom vymedzil v petite svojej ústavnej sťažnosti samotný sťažovateľ. Ústavný súd zároveň preskúmal len možné porušenie tých základných práv a práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd, ktoré vyplývajú z petitu ústavnej sťažnosti, a teda čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru a taktiež čl. 7 ods. 1 dohovoru.

36. Taktiež je potrebné uviesť, že sťažovateľom uvedená spisová značka napadnutého uznesenia krajského súdu v petite ústavnej sťažnosti nezodpovedá spisovej značke konania pred krajským súdom, ktoré sťažovateľ, vyplývajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, namieta (v dôvodoch ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza sp. zn. 3 Tpo 45/2020, pričom v petite sa domáha vyslovenia porušenia svojich práv vo vzťahu k sp. zn. 3 Tpo 39/2020, čo zodpovedá predchádzajúcemu rozhodovaniu krajského súdu o väzbe sťažovateľa). Vzhľadom na skutočnosť, že v petite ústavnej sťažnosti nesprávne uvedenú spisovú značku konania pred krajským súdom je možné na základe dátumu vydania napadnutého uznesenia (4. augusta 2020) v materiálnej rovine identifikovať ako spisovú značku vyplývajúcu z odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ústavný súd túto skutočnosť posúdil len ako chybu sťažovateľa v písaní a svojmu prieskumu okrem namietaného postupu okresného súdu podrobil taktiež napadnuté uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 45/2020 zo 4. augusta 2020.

K namietanému postupu v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 48 Tp 38/2020

37. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a taktiež systém ochrany ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01, I. ÚS 107/2019).

38. Vychádzajúc zo svojej judikatúry uvedenej v predchádzajúcom bode tohto uznesenia, vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa namietaného postupu okresného súdu konštatuje ústavný súd existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti ústavnej sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu. Trestný poriadok zakotvujúci inštitút sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa procesných pochybení konajúceho súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd väzobne stíhanej osoby. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy súdu rozhodujúcemu o väzbe v druhom stupni. Sťažovateľ disponoval možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení prvostupňového súdu prostredníctvom podanej sťažnosti, ktorú aj využil, keď proti namietanému postupu okresného súdu podal sťažnosť, o ktorej rozhodol napadnutým uznesením krajský súd. Ochranu základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám sťažovateľa tak bol v konkrétnom prípade oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd v rámci inštančného väzobného konania. Táto skutočnosť absolútnym spôsobom vylučuje právomoc ústavného súdu v rámci tohto konania preskúmať námietky sťažovateľa uplatnené proti namietanému postupu okresného súdu. Ústavný súd preto rozhodol

o odmietnutí tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

K namietanému postupu v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 3 Tpo 45/2020 a k napadnutému uzneseniu zo 4. augusta 2020

39. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

40. Právo na osobnú slobodu je okrem iného garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného na súdnu kontrolu zákonnosti trvania jeho väzby, s čím je spojená povinnosť nariadenia prepustenia obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu však obsah označených ustanovení ústavy korešponduje aj s právami vyplývajúcimi z čl. 5 dohovoru (obdobne napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08, III. ÚS 581/2015, III. ÚS 183/2018). K uvedenému však ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že z petitu ústavnej sťažnosti nevyplynulo, aby sa sťažovateľ popri vyslovení porušenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy domáhal taktiež vyslovenia porušenia čl. 5 dohovoru.

41. Ústavný súd už vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa všetky základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe je aplikovateľné práve toto špeciálne ustanovenie o osobnej slobode (porovnaj napr. I. ÚS 124/08, II. ÚS 60/08, III. ÚS 135/04, IV. ÚS 397/2010).

42. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody, resp. popretie jeho účelu (I. ÚS 13/00, *mutatis mutandis* I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

43. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Ústavne konformné uplatnenie zabezpečovacieho (nie sankčného) inštitútu väzby je zároveň determinované aj existenciou konkrétnych skutočností, ktoré svojou podstatou musia dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie tohto zabezpečovacieho inštitútu. S touto konštatáciou úzko

súvisí aj obsah základného práva zaručeného v čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich za väzbu a proti nej, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (porovnaj napr. I. ÚS 31/2010, II. ÚS 349/2013, III. ÚS 271/07, IV. ÚS 361/09).

44. V neposlednom rade z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že všeobecný súd rozhodujúci o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe sa musí adekvátne a preskúmateľne vyrovnáť s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (porovnaj III. ÚS 135/04, III. ÚS 466/2010) a taktiež z odôvodnenia rozhodnutia o zamietnutí sťažnosti obvineného proti prvostupňovému súdnemu rozhodnutiu, ktorým bolo rozhodované o väzbe, musí byť zrejmé, že sa súd náležite zaoberal všetkými podstatnými argumentmi a námietkami, ktoré obvinený vo svojej sťažnosti pred všeobecným súdom uviedol (porovnaj III. ÚS 34/07, IV. ÚS 230/2011). Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení napadnutého uznesenia krajského súdu jeho úlohou nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne, a taktiež, či je odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

45. Opierajúc sa o východiská prezentované v bodoch 40 až 44 odôvodnenia tohto rozhodnutia, posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu vyplývajúceho z čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu majúceho svoje ústavnoprávne východiská v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

46. Ústavný súd sa okrem obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu oboznámil taktiež s odôvodnením prvostupňového uznesenia okresného súdu (právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu totiž zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania,

pozri napr. sp. zn. IV. ÚS 350/09) a zistil, že okresný súd svoj záver o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu odôvodnil nasledujúcimi skutkovými okolnosťami a z nich plynúcimi právnymi závermi.

47. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu z 9. júla 2020, ktorým bola žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietnutá, vyplýva, že sudca pre prípravné konanie vychádzal zo spisového materiálu, ktorý mu bol v čase rozhodovania dostatočne známy, keďže okresný súd v rovnakom obsadení vzal sťažovateľa do opätovnej kolúznej väzby 31. mája 2020. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že sudca pre prípravné konanie pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby zohľadnil nielen zo svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti známe skutočnosti, ale taktiež dôkazy, ktoré vyplynuli z vyšetrovania po 31. máji 2020, teda pre neho nové skutkové okolnosti. Aj s ohľadom na posun vyšetrovania, ku ktorému došlo v období medzi 31. májom 2020 až 9. júlom 2020, však sudca pre prípravné konanie zastával názor, že obe materiálne podmienky opätovnej kolúznej väzby sťažovateľa sú naďalej dané. Keďže, čo sa týka väzby sťažovateľa, rozhodoval 23. júna 2020 krajský súd (v tomto konaní nenapadnutým uznesením) ako súd sťažnostný, pričom sudca pre prípravné konanie je viazaný právnym názorom nadriadeného súdu v opakovane rozhodovaných väzobných veciach, sudca pre prípravné konanie napokon vyhodnocoval ako nové iba tie skutočnosti, ktoré vyplynuli z obdobia medzi 23. júnom 2020 a 9. júlom 2020, teda úradný záznam vyšetrovateľa z 2. júla 2020, výpoveď svedkyne [REDACTED] z 3. júla 2020 a taktiež výpoveď svedka [REDACTED] zo 6. júla 2020. Zo s. 10 odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že sudca pre prípravné konanie sa pred rozhodnutím o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby dostatočným spôsobom vysporiadal so všetkými pre neho novými skutočnosťami. Dôvodnosť trestného stíhania vedeného proti sťažovateľovi tak okresný súd aj pri svojom rozhodovaní 9. júla 2020 naďalej videl najmä vo výpovediach svedkov [REDACTED] [REDACTED], ako aj v ďalších dôkazoch, na ktoré v odôvodnení svojho uznesenia osobitne poukázal.

48. Druhú materiálnu podmienku väzby sťažovateľa, a to existenciu konkrétneho väzobného dôvodu [dôvodu opätovnej väzby podľa § 71 ods. 3 písm. b) Trestného poriadku] sudca pre prípravné konanie videl najmä v tom, že sťažovateľ po tom, čo bol z prvotnej kolúznej väzby prepustený, sa reálne dopustil dokonaného kolúzneho konania opísaného v bode 4 odôvodnenia tohto rozhodnutia vo vzťahu k svedkyni [REDAKOVANÉ]. Sudca pre prípravné konanie v uvedenom smere doplnil, že nemôže obstať obrana sťažovateľa, že tento si 25. mája 2020 proti svedkyni [REDAKOVANÉ] nebol vedomý žiadneho kolúzneho správania, čo odôvodnil tým, sťažovateľ je vyštudovaný právnik. Sudca pre prípravné konanie sa v závere odôvodnenia uznesenia okresného súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby vyjadril aj k tomu, že podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku nebol oprávnený rozhodnúť o námietkach zaujatosti vznesených sťažovateľom, keďže sa netýkali jeho osoby.

49. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia rovnako ako sudca pre prípravné konanie primárne poukázal na skutočnosť, že o väzbe sťažovateľa v totožnom konaní naposledy rozhodoval 23. júna 2020. Keďže od predošlého rozhodovania o väzbe sťažovateľa do času vydania napadnutého uznesenia (4. augusta 2020) krajský súd v predložennom spisovom materiáli vrátane vyšetrovacieho spisu neidentifikoval žiadne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu ním skôr vysloveného právneho názoru, na podrobné skutkové a právne závery vyplývajúce zo svojej skoršej rozhodovacej činnosti iba odkázal. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia zároveň poukázal na správnosť a presvedčivosť záverov sudcu pre prípravné konanie vyplývajúcich z bodov 47 a 48 odôvodnenia tohto rozhodnutia, na základe ktorých okresný súd 9. júla 2020 zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Aj napriek uvedenému krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia koncentrovaným spôsobom zhrnul ťažisko splnenia oboch materiálnych podmienok väzby sťažovateľa, pričom podľa názoru krajského súdu ide o učebnicový príklad naplnenia dôvodu kolúznej väzby. V závere napadnutého uznesenia krajský súd poukázal aj na dodržanie proporcionality väzby, ktorá v konkrétnom prípade podľa jeho názoru spočíva v prevážení účelu, ktorý sa opätovnou väzbou sleduje, nad právom sťažovateľa na osobnú slobodu, ako aj v nevyhnutnej dĺžke trvania doterajšieho väzobného stíhania sťažovateľa.

50. Ústavný súd vyhodnotil napadnuté uznesenie krajského súdu ako ústavnoprávne udržateľné, keďže ním ustálené skutkové a právne závery týkajúce sa splnenia materiálnych podmienok opätovnej kolúznej väzby sťažovateľa nie sú výsledkom svojvôle všeobecných súdov a rovnako nepredstavujú popretie účelu a významu sťažovateľom označených základných práv vyplývajúcich z ústavy, resp. práv garantovaných dohovorom. Aj napriek uvedenému bolo zo strany ústavného súdu potrebné venovať osobitnú pozornosť sťažovateľom vytýkaným procesným vadám, ktoré podľa jeho názoru zakladajú absolútnu nezákonnosť rozhodovania o jeho väzbe.

51. Aplikujúc závery uvedené v bodoch 33 až 35 odôvodnenia tohto rozhodnutia, ústavný súd uvádza, že námietky sťažovateľa týkajúce sa nezákonnosti získania obrazovo-zvukových záznamov získaných orgánmi činnými v trestnom konaní v rámci porád sťažovateľa s jeho klientom [REDAKOVANÉ] realizovaných v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ] 26. februára 2019 a 22. marca 2019 nemohli byť predmetom prieskumu ústavného súdu v tomto konaní, keďže namietané obrazovo-zvukové záznamy slúžili výlučne ako *ratio decidendi* prvotnej kolúznej väzby sťažovateľa, pričom dôvody jeho opätovnej kolúznej väzby, ktorá je predmetom prieskumu v tomto konaní, boli založené iným kolúznym konaním sťažovateľa vo vzťahu k už popísanému ovplyvňovaniu svedkyne [REDAKOVANÉ] pričom dôkazy získané z predmetných obrazovo-zvukových záznamov sa v napadnutom uznesení krajského súdu už ako konkrétne skutočnosti odôvodňujúce zásah do osobnej slobody sťažovateľa vôbec nespomínajú.

52. Vo vzťahu k posúdeniu vierohodnosti svedkyne [REDAKOVANÉ] proti ktorej bol prokurátorom aplikovaný procesný postup podľa § 218 Trestného poriadku (podmienečné zastavenie trestného stíhania spolupracujúcej obvinenej), je potrebné uviesť, že súdy rozhodujúce o väzbe sťažovateľa jej výpoveď vyhodnocovali výlučne vo vzťahu k splneniu prvej materiálnej podmienky väzby, a to vo vzťahu k dôvodnosti trestného stíhania vedeného proti sťažovateľovi. Ústavnému súdu však z príloh k ústavnej sťažnosti neuniklo, že aj v uvedenom smere nebola výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ] jediným usvedčujúcim dôkazom týkajúcim sa skutku, ktorý sa sťažovateľovi kladie za vinu. Popri výpovedi

svedkyne [REDACTED] bolo splnenie prvej materiálnej podmienky väzby sťažovateľa zo strany konajúcich súdov odôvodňované prostredníctvom ďalších svedeckých výpovedí (svedkov [REDACTED] a iných), ako aj iných dôkazov. Rešpektujúc rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v ostatnom období (pozri rozsudok ESLP Adamčo c. Slovenská republika z 12. 11. 2019 vydaný pod č. 45084/14), však ústavný súd pripomína, že v ďalšom priebehu trestného konania vedeného proti sťažovateľovi (ak dospeje do štádia hlavného pojednávania) bude povinnosťou všeobecných súdov rozhodujúcich v merite veci sa dôsledným spôsobom vysporiadať práve s posúdením vierohodnosti svedkyne [REDACTED] ako tzv. kajúcnika vo vzťahu k hmotnoprávnym výhodám, ktoré týmto svojím špecifickým procesným postavením získala. Uvedené vyvažovanie bude potrebné uskutočniť najmä za situácie, ak by práve výpoveď tejto svedkyne mala byť súdom posúdená ako rozhodujúca vo vzťahu k uznaniu viny sťažovateľa zo stíhaných trestných činov.

53. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti formuloval taktiež námietku spočívajúcu v nesprávnom procesnom postupe vyšetrovateľa, keď tento o termíne výsluchu svedkyne [REDACTED] plánovanom na 28. máj 2020 (obsah výpovede ktorej preukázateľne tvoril konkrétne okolnosti odôvodňujúce vzatie sťažovateľa do opätovnej kolúzne väzby) upovedomil obhajcu sťažovateľa formou emailovej komunikácie 27. mája 2020, teda jeden pracovný deň vopred. V týchto súvislostiach ústavný súd uvádza, že elementárnym aspektom práva obvineného na obhajobu vo formálnom zmysle je aj možnosť obhajcu obvineného zúčastniť sa na procesných úkonoch realizovaných orgánmi činnými v trestnom konaní v rámci vyšetrovania. Zároveň je však potrebné dodať, že predmetné právo obhajoby nie je v konkrétnom štádiu trestného konania takého charakteru, aby neúčast' obhajcu na procesnom úkone spôsobovala nemožnosť jeho vykonania. V týchto súvislostiach je možné taktiež uviesť, že normatívna dikcia § 213 ods. 3 Trestného poriadku neobsahuje explicitnú formu upovedomenia obhajcu o procesných úkonoch realizovaných v rámci vyšetrovania a taktiež neobsahuje kvantitatívne aspekty pre „včasnosť“ takého upovedomenia. Upovedomenie obhajcu o úkonoch realizovaných v rámci vyšetrovania formou emailovej komunikácie jeden pracovný deň vopred nemusí *a priori* zodpovedať zachovaniu práva obvineného na obhajobu. V preskúmvanej veci je však viac ako

nepravdepodobné, že vyšetrovateľ pred samotným výsluchom svedkyne [REDACTED] disponoval potenciálnym obsahom jej výpovede *pro futuro*, a teda, že účelom vyšetrovateľom zvolenej formy komunikácie s obhajcom sťažovateľa bolo práve sťažovateľom namietané neumožnenie účasti jeho obhajcu na tomto procesnom úkone. V načrtnutom smere však správne poznamenali všeobecné sudy, že na účely zabezpečenia kontradiktórnosti trestného konania ostáva procesným oprávnením sťažovateľa žiadať opakovanie predmetného výsluchu svedkyne [REDACTED] najneskôr na konci prípravného konania v rámci preštudovania vyšetrovacieho spisu podľa § 208 Trestného poriadku. Ústavný súd uzatvára, že predmetnú námietku nebolo možné vyhodnotiť v prospech sťažovateľa aj z toho dôvodu, že, vyplývajúc z príloh k ústavnej sťažnosti, sťažovateľ pri informatívnom výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie 31. mája 2020 obsah výpovede svedkyne [REDACTED] z 28. mája 2020 vo vzťahu k svojmu kolúznemu konaniu *de facto* potvrdil (s. 8 odôvodnenia uznesenia okresného súdu, ktorým bol sťažovateľ vzatý do opätovnej kolúznej väzby).

54. Ako z bodu 9 odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, primárnou námietkou sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu bola skutočnosť, že podľa názoru sťažovateľa mali o jeho väzbe rozhodovať sudcovia (krajského súdu), ktorí mali byť z vykonávania úkonov v trestnom konaní vylúčení z dôvodu spolupráce sťažovateľa s orgánmi činnými v trestnom konaní pri odhaľovaní tzv. justičnej korupcie na žilinských súdoch. Aj v tomto smere sa ústavný súd stotožnil s postupom krajského súdu, ktorý o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom pred sudcom pre prípravné konanie 9. júla 2020 nekonal z dôvodu, že táto nebola vznesená bezodkladne po tom, čo sa sťažovateľ o dôvodoch vylúčenia dozvedel. Z príloh k ústavnej sťažnosti nepochybne vyplýva, že v prípade tzv. justičnej korupcie na žilinských súdoch bolo sťažovateľovi podľa § 205 Trestného poriadku dočasne odložené vznesenie obvinenia 10. mája 2020, pričom námietka zaujatosti nebola zo strany sťažovateľa vznesená ani 31. mája 2020 pri tom, ako sťažovateľ priamo do zápisnice sťažnosťou napadol rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie o jeho vzatí do opätovnej kolúznej väzby, pričom už vtedy mu ako osobe s právnickým vzdelaním muselo byť zrejmé, že o takto zahlásenej sťažnosti bude v rámci inštančného postupu rozhodovať práve krajský súd, proti ktorému smeroval obsah jeho námietky zaujatosti. Aj

napriek tejto nespochybniteľnej vedomosti sťažovateľa bola predmetná námietka zaujatosti proti sudcom krajského súdu vznesená až v rámci ďalšieho rozhodovania o jeho väzbe, v rámci ktorého okresný súd 9. júla 2020 rozhodoval o jeho žiadosti o prepustenie z väzby z 18. júna 2020. V uvedenom smere neobstojí ani námietka sťažovateľa, že tento bol predvedený pred krajský súd na účely informatívneho výsluchu týkajúceho sa vznesenej námietky zaujatosti 29. júla 2020 bez prítomnosti svojho obhajcu, keďže nešlo o procesný úkon v pravom slova zmysle, ktorý by zakladal vznik, zmenu, resp. zánik trestno-procesných vzťahov, keďže výsledok predmetného informatívneho výsluchu spočíval v tom, že krajský súd o sťažovateľom vznesenej námietke zaujatosti ani nekonal. Pre úplnosť je potrebné dodať, že sťažovateľovi bola zo strany krajského súdu doručená zápisnica z neverejného zasadnutia zo 4. augusta 2020, v ktorej boli dôvody nekonania o jeho námietke zaujatosti relevantným spôsobom odôvodnené.

55. Napokon prieťahy rozhodovania o svojej väzbe sťažovateľ vidí v tom, že až do času podania ústavnej sťažnosti nebol zo strany krajského súdu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený jeho návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Trestného poriadku. V uvedených súvislostiach je potrebné uviesť, že procesný inštitút odňatia a prikázania veci podľa § 23 Trestného poriadku nemožno úplne stotožniť s inštitútom vylúčenia sudcu podľa § 31 a nasl. Trestného poriadku, a to aj napriek konštatovaniu, že obidva inštitúty spolu úzko súvisia a do určitej miery sa aj vzájomne prekrývajú. O námietke zaujatosti sťažovateľa smerujúcej proti všetkým sudcom krajského súdu sa z dôvodov uvedených v bode 54 odôvodnenia tohto rozhodnutia nekonalo. Ako z § 23 ods. 3 Trestného poriadku vyplýva, návrh sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci inému súdu nebráni vykonaniu nariadeného úkonu trestného konania za predpokladu, že podľa názoru konajúceho súdu nie je daný dôležitý dôvod zakladajúci delegáciu podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku. Z dosiaľ uvedeného esenciálne vyplýva, že pokiaľ krajský súd z už popísaných dôvodov o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom nekonal, zároveň nemohol vidieť dôležité dôvody na delegáciu trestnej veci sťažovateľa inému miestne príslušnému súdu. Keďže rozhodovanie o väzbe sťažovateľa bolo ukončené tým, že krajský súd napadnutým uznesením 4. augusta 2020 zamietol jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby ako nedôvodnú,

nemožno racionálne uvažovať o tom, aby v súčasnej dobe v rámci predmetného väzobného rozhodovania dochádzalo k akýmkoľvek priet'ahom.

56. Vychádzajúc zo záverov uvedených v bodoch 45 až 55 odôvodnenia tohto rozhodnutia, posúdil ústavný súd ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľa v časti namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, čl. 46 ods. 1 ústavy a napokon práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol. V uvedenom smere ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že väzobným konaním ani nemôže dôjsť k porušeniu práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež v čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu, že túto oblasť ochrany práv upravujú vo svojich ustanoveniach čl. 17 ústavy, resp. čl. 5 dohovoru. Ústavný súd v tomto smere poukazuje aj na stabilnú rozhodovaciu prax ESLP, podľa ktorej ochrana osobnej slobody nie je garantovaná čl. 6, ale čl. 5 dohovoru (napr. rozsudok ESLP de Wilde et al. v. Belgicko z 18. 6. 1971, AČ. 12, § 65, § 67, § 71 – § 77 etc.).

57. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 123) vyplýva, že s'ťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, vyslovenia porušenia ktorých sa domáha, a to nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Keďže s'ťažovateľ sa v petite ústavnej s'ťažnosti domáhal vyslovenia porušenia aj vo vzťahu k čl. 46 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 2 dohovoru a taktiež čl. 7 ods. 1 dohovoru, avšak prípadný zásah do označeného základného práva, resp. označených práv vo svojej ústavnej s'ťažnosti bližšie neodôvodnil, neprichádzal do úvahy iný postup ako ústavnú s'ťažnosť aj v tejto časti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 56 ods. 1 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnuť.

58. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu